

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ
ΕΝΑ ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΙΑΣ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Του Λεόντιου Πορτοκαλάκη*

Είναι γεγονός ότι το τελευταίο διάστημα υπάρχει μια σχετική ηρεμία, σχετικά με τις προκλήσεις των Τουρκικών ερευνητικών σκαφών στις Ελληνικές θαλάσσιες ζώνες.

Τι έγινε; Φοβήθηκαν οι γείτονες από τις σθεναρές αντιστάσεις μας, τα διαβήματα στους Οργανισμούς, τις άνευρες δηλώσεις της Ε.Ε και τις διφορούμενες δηλώσεις των Αμερικανών αξιωματούχων;

Θα είναι αστείο να πιστέψει κανείς ότι άλλαξε η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, πειθάρχησε σαν καλό παιδί στις αιτιάσεις της Δύσης και αποφάσισε να ακολουθήσει μια Ευρωπαϊκή πολιτική.

Μια προσεκτικότερη ματιά δείχνει ότι τίποτα δεν πείθει γι' αυτό. Από τα γεγονότα της Κύπρου μέχρι σήμερα, όλες οι ενέργειές της εντάσσονται σε μια στρατηγική που κατευθύνεται από τον Εθνικό τους όρκο (milli misak), το νεοσύστατο δόγμα της γαλάζιας πατρίδας και τις σκέψεις περί στρατηγικού βάθους του Νταβούτογλου. Δηλαδή μία συνεχής πρόωθηση των παράλογων απαιτήσεων της και επέκτασης της κυριαρχίας της σε τρίτες χώρες με κάθε θυσία, με παράκαμψη του Διεθνούς δικαίου και με μια εξαιρετική προσπάθεια πειθούς, προβολής ισχύος και εκμετάλλευσης των αδυναμιών των μεγάλων δυνάμεων η οποία φαίνεται για την ώρα ότι αποδίδει.

Τι έγινε λοιπόν με τα ερευνητικά σκάφη και γεωτρύπανα; Χάθηκαν ξαφνικά, που είναι, τι κάνουν;

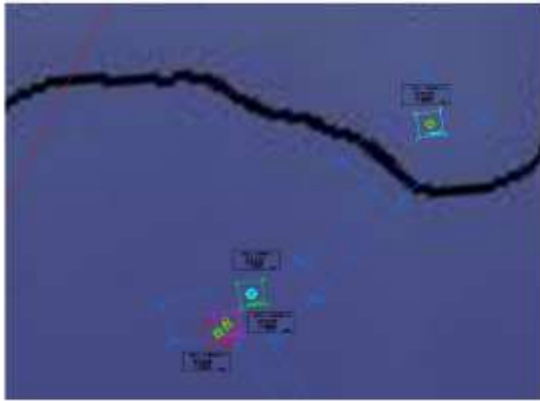
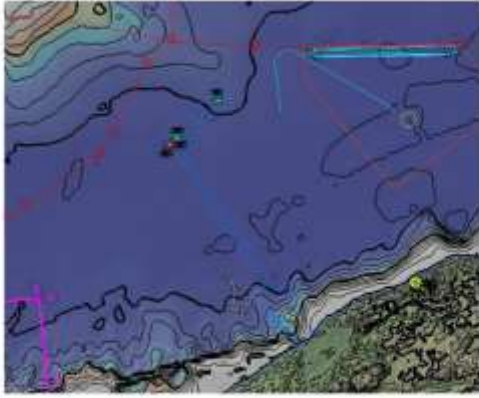
Επειδή από πολλούς ειδικούς εκφράζεται η άποψη, ότι όλος αυτός ο στόλος εκτός από την ερευνητική του δραστηριότητα φαίνεται ότι εξυπηρετεί και άλλους πολιτικούς σκοπούς αμφισβήτησης της κυριότητας των θαλασσιών ζωνών της χώρας, σαν ένα ειδικό υβριδικό εργαλείο καλυμμένο με προβιά προβάτου, θα είναι χρήσιμο να παρακολουθούμε συνεχώς την δραστηριότητά τους, ώστε να επιβεβαιώσουμε την πολιτική αυτή και να αποτρέπουμε τις επικίνδυνες ενέργειές τους που υπάρχει πιθανότητα να εκδηλωθούν σε κάθε στιγμή.

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σε προηγούμενα άρθρα μου, λόγω της σχετικής έκνομης δραστηριότητας και του θορύβου που δημιουργήσαν αυτά τα σκάφη στο Αιγαίο και στην ΝΑ Μεσόγειο, είχα καταγράψει λεπτομερώς τις κινήσεις τους, καθώς και την κατανομή τους στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου και της ΝΑ Μεσογείου. Σήμερα η ύποπτη σιγή με ωθεί να την ξανακοιτάξω.

ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΑ FATIΗ, KANUNI

Ένα μεγάλο κομμάτι της Τουρκικής ερευνητικής δραστηριότητας σήμερα έχει μεταφερθεί στον Εύξεινο Πόντο. Τα γεωτρύπανα FATIΗ και KANUNI φαίνεται ότι εκτελούν γεωτρήσεις περιχαράκωσης (appraisal wells) στην θέση SAKARYA OIL FIELD όπου όπως ανακοινώθηκε ανακαλύφθηκε κοίτασμα 450 δις. κυβ. μ. και πλησίον τους για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων τους βρίσκονται τα γνωστά βοηθητικά σκάφη. Βάσει των σχετικών NAVTEX φαίνεται ότι έχουν πραγματοποιηθεί ήδη τέσσερις γεωτρήσεις (TURKALI 1,2,3,4) καθώς και μία ερευνητική AMASRA-1 Βορειοανατολικά (Σχήματα1,2).

Σχήμα 1: Τουρκική ερευνητική δραστηριότητα

Σχήμα 2: Γεωτρήσεις στην περιοχή

Η δραστηριότητα αυτή έχει σαν βάση το λιμάνι της FILYOS που έχει αναβαθμισθεί.

ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΟ YAVUZ

Το τρίτο γεωτρύπανο YAVUZ είναι αδρανοποιημένο 11 μήνες! Μετά την εκτέλεση της παράνομης γεώτρησης SELTZOUKLOU -1 στο οικόπεδο 6 της Κυπριακής ΑΟΖ, ελλιμενίσθηκε από τις 5/10/2020 στο λιμάνι του TASUCU όπου που παρέμεινε μέχρι τις 25/6/21. Περίπου εκείνη την περίοδο αναχώρησε για την Νικομήδεια όπου έφθασε στις 30/6/21. Αφού παρέμεινε εκεί ένα μήνα περίπου, αναχώρησε για την Κωνσταντινούπολη όπου βρίσκεται σήμερα εκεί περίπου ένα μήνα.

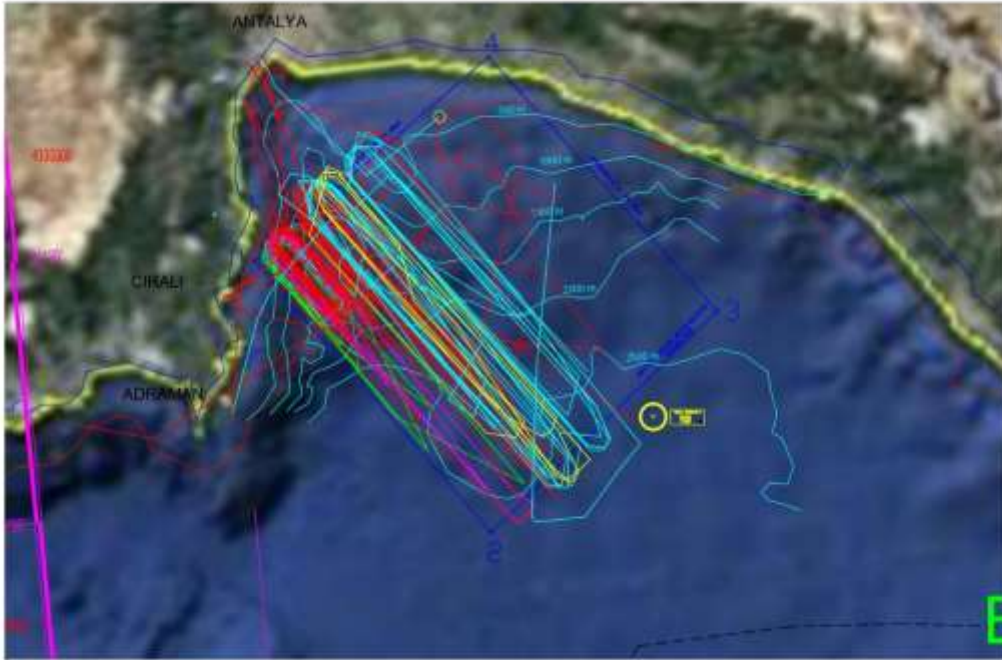
Πληροφορίες αναφέρουν ότι γίνονται τροποποιήσεις για να εξυπηρετήσει εργασίες completion στο γεωτρητικό πρόγραμμα που συνεχίζεται στον Εύξεινο Πόντο. Ανάλογες εργασίες εκτελεί σήμερα και το γεωτρύπανο KANUNI που βρίσκεται στην περιοχή των γεωτρήσεων του γεωτρύπανου FATIH.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ BARBAROS HAYREDDIN PASA

Το σεισμικό ερευνητικό σκάφος BARBAROS HAYREDDIN PASA, μετά την εκτέλεση παράνομου σεισμικού προγράμματος στα Νότια της Κυπριακής ΑΟΖ εντός της NAVTEX 1378/20, ελλιμενίσθηκε από τις 12/1/2021 στο λιμάνι του TASUCU από όπου στις 18/2/2021 αναχώρησε για την Κων/πολη (TUZLA) όπου και παρέμεινε μέχρι τις 14/4/2021. Εν συνεχεία επανήλθε στο λιμάνι του TASUCU. Εκεί παρέμεινε αδρανοποιημένο μέχρι τις 27/4/21 από όπου και αναχώρησε εκ νέου για τον Εύξεινο Πόντο (λιμάνι FİLYOS). Στις 8/5 άρχισε την εκτέλεση σεισμικού προγράμματος στην περιοχή στην οποία και βρίσκεται μέχρι σήμερα.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ORUC REIS

Ενδιαφέρον προκαλεί η δραστηριότητα αυτού του ερευνητικού σκάφους. Μετά την λήξη μεγάλου ερευνητικού προγράμματος νότια του Καστελορίζου (τελευταία NAVTEX 1460/20), στις 19/11/2020 κινήθηκε και ελλιμενίσθηκε στο λιμάνι του Αττάλειας μέχρι τις 21/12/2020. Την επομένη 22/12 ξεκίνησε την εκτέλεση νέου γεωφυσικού ερευνητικού προγράμματος σε μια περιοχή έκτασης 5.000 τετρ. Χλμ. Νοτιοανατολικά του κόλπου της Αττάλειας, που όριζε η NAVTEX 1610/20 για μια περίοδο από τις 22/12-21/6/2021. Το πρόγραμμα αυτό συνεχίσθηκε με επιμέλεια αλλά και με πολλές διακοπές και επιστροφές στα λιμάνια μέχρι τον Ιούνιο, όπου με μια νέα NAVTEX 488/21 (Σχήμα 3 -Μπλέ γραμμή) στις 8/6 η Τουρκία παρέτεινε την διάρκειά του μέχρι τις 21/9/2021. Εκεί βρίσκεται μέχρι σήμερα και συνεχίζει να εκτελεί αυτό το πρόγραμμα με το οποίο προβλέπεται να έχει ολοκληρώσει την έρευνα του σε όλη την προσχεδιασθείσα περιοχή (Σχήμα 3).

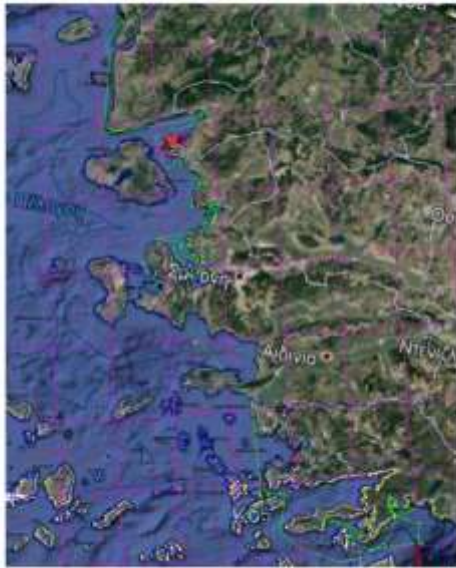
Σχήμα 3: Σεισμικό πρόγραμμα του ORUC REIS έξω από τον κόλπο της Αττάλειας

Στις 9/9/21 εκδόθηκε εκ νέου η NAVTEX 783/21 που επιβεβαιώνει την συνέχιση της δραστηριότητας του σκάφους στην περιοχή αυτή μέχρι τις 21/9.

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΣΚΑΦΟΣ TUBITAK MARMARA

Ένα σκάφος που προκάλεσε ενδιαφέρον είναι το TUBITAK MARMARA. Το σκάφος αυτό είχε κάνει την εμφάνισή του τον Μάιο του 2021 με το ερευνητικό πρόγραμμα που εκτέλεσε από 31/5 έως 10/6/21 και μέσα στην περιοχή της NAVTEX 446/21 Βόρεια της Σάμου.

Η κίνηση του προκάλεσε σχετικά σχόλια που έτυχαν προσοχής. Θεωρήθηκε χρήσιμο να καταγραφεί η δραστηριότητά του ώστε να υπάρξει πληρέστερη εικόνα του Τουρκικού σχεδιασμού. Αυτό κινήθηκε από τις 11/6 από το Κουσάντασι όπου ήταν ελλιμενισμένο για Κων/πολη όπου έφθασε στις 15/6 και στις 21/6 αναχώρησε για τον Εύξεινο Πόντο. Παρέμεινε εκεί για ένα διάστημα και στις 7/7 ήταν εκ νέου στην Κων/πολη. Απο εκεί στις αρχές Αυγούστου εκτέλεσε μια ερευνητική διαδρομή στα δυτικά παράλια της Τουρκίας, σεβόμενη εν γένει τα χωρικά ύδατα της Ελλάδας. Έφθασε στο λιμάνι της Μαρμαρίδας από όπου αναχώρησε στις 29/8 και επέστρεψε στην Κων/πολη στις 31/8 (Σχήμα 4 Πράσινη γραμμή).

Σχήμα 4: Κίνηση του σκάφους TUBITAK MARMARA Σχήμα 5
Κίνηση του σκάφους PIRI REIS

ΓΕΩΦΥΣΙΚΟ ΣΚΑΦΟΣ BILIM II

Το σκάφος αυτό μετά από μια περίοδο αδράνειας στο λιμάνι του TASUCU ξεκίνησε προς Δυτικά και μετά από μια περίοδο στάσης 5 ημερών στο λιμάνι της Μαρμαρίδας ξεκίνησε εκ νέου στις 7/9 με κίνηση βόρεια. Συνεχίζοντας την κίνησή του πέρασε Βορειοανατολικά της Μυτιλήνης και κινήθηκε Βόρεια με μια ταχύτητα 9,1 μαω, πέρασε στον κόλπο του Μαρμαρά και βγήκε στον Εύξεινο Πόντο κοντά στο KARABURUN MAHALLESI. Στην συνέχεια κινήθηκε μέχρι την περιοχή του KARASU στον Εύξεινο Πόντο και κατόπιν εισήλθε εκ νέου στον κόλπο του Μαρμαρά όπου βρίσκεται σήμερα στις 15/9. Δεν έχει εκδοθεί κάποια σχετική NAVTEX για την εκτέλεση κάποιας ερευνητικής εργασίας.

ΓΕΩΦΥΣΙΚΟ ΣΚΑΦΟΣ K.PIRI REIS

Στις 7/9 εκδόθηκε η NAVTEX 761/21 που προσδιόριζε μια περιοχή Βορειοανατολικά της Μυτιλήνης έκτασης 201 τετρ. χλμ. εντός της οποίας θα έκανε έρευνα το γεωφυσικό σκάφος K.PIRI REIS από τις 7 έως τις 9/9/21 (Σχήμα 5- μώβ γραμμή).

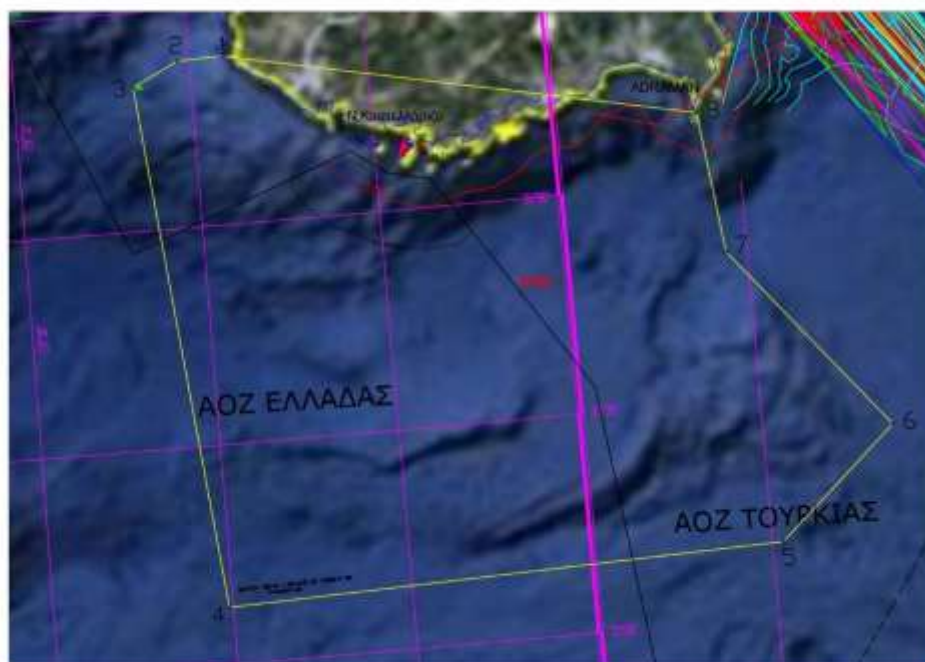
Το σκάφος αυτό που βρισκόταν για μεγάλο χρονικό διάστημα στον ευρύτερο κόλπο της Σμύρνης (BALCOVA) ξεκίνησε στις 7/9 να κινείται Βόρεια προς την πιο πάνω περιοχή και στις 9/9 βρισκόταν έξω από τον

κόλπο του BUYUK MADEN ADASI, ένα μικρό τουρκικό νησί Βορειοανατολικά της Μυτιλήνης χωρίς να έχει ξεκινήσει κάποιο ερευνητικό πρόγραμμα. Τις επόμενες ημέρες κινήθηκε βόρεια και μπήκε στον κόλπο του Μαρμαρά όπου και παρατηρήθηκε να κινείται μεταξύ των μικρών νήσων που υπάρχουν εκεί με ταχύτητες σχετικά μεγάλες που έδειχναν ότι δεν εκτελούσε κάποια σεισμική ερευνητική δραστηριότητα. Σήμερα βγήκε εκ νέου στα δυτικά παράλια και βρίσκεται ελλιμενισμένο στο λιμάνι της Σμύρνης.

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΣΚΑΦΗ YUNUS-S, VIRAZON II ΚΑΙ DOKUZ EYLUL 4

Εντύπωση προκαλεί ο μεγάλος αριθμός γεωτεχνικών κυρίως που διαθέτει η Τουρκία τα οποία και προοδευτικά παρουσιάζει στο Ανατολικό Αιγαίο.

Στις 31/8 εκδόθηκε η NAVTEX 752/21 που περικλείει μια μεγάλη περιοχή Νότια του Καστελορίζου έκτασης 19.200 τετρ. χλμ. (περίπου ίση με την Πελοπόννησο). Αναφέρθηκε ότι στην πιο πάνω περιοχή θα εκτελέσει ερευνητική εργασία το γεωτεχνικό σκάφος YUNUS-S κατασκευής 1994 για την περίοδο 1 έως 30/9/21. Το σκάφος αυτό παρέμεινε μέχρι τις 9/9 ελλιμενισμένο στην ευρύτερη περιοχή της Κωνσταντινούπολης. Κατά τις 11 Σεπτεμβρίου ξεκίνησε εκ νέου. Βγήκε στο Αιγαίο , πήγε μέχρι την Ύμβρο και κινήθηκε νότια προς το λιμάνι του CESME όπου και ελλιμενίσθηκε. Σήμερα (15/9) άρχισε να κινείται νότια, πιθανόν προς την περιοχή της NAVTEX 752/21 (Σχήμα 6) όπου θα εκτελέσει την έρευνα που αναγγέλθηκε μέχρι τις 30/9.

Σχήμα 6 Περιοχή της NAVTEX 752_21 για το ερευνητικό πρόγραμμα του σκάφους YUNUS-S

Στις 9/9 αναφέρθηκε στον τύπο η δραστηριότητα ενός νεότευκτου ερευνητικού σκάφους (κατασκευή 2016) του VIRAZON II που χρησιμοποιείται από την Αρχαιολογική υπηρεσία. Χωρίς να έχει εκδοθεί κάποια σχετική NAVTEX που να προσδιορίζει κάποια ερευνητική δραστηριότητά του, παρατηρείται μια κινητικότητα του σκάφους νότια των νησίδων KUYRUK που βρίσκονται δυτικά της Καλύμνου και νοτιοανατολικά των Ιμίων. Τέλος ένα ήσσονος σημασίας σκάφος το DOKUZ EYLUL 4 που χαρακτηρίζεται σαν σκάφος port tender (για μεταφορά προσωπικού εντός λιμένων) ξεκίνησε στις 14/9 από το KUSADASI ανατολικά της Σάμου και μετά από μερικές δοκιμαστικές διαδρομές άρχισε να κινείται Νότια.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την συνεχιζόμενη Τουρκική ερευνητική δραστηριότητα, που σήμερα όσον αφορά στην δημιουργία προκλήσεων απέναντι στην Ελλάδα, βρίσκεται σε μια ύποπτη ύφεση, μπορούμε να διαπιστώσουμε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και να εξάγουμε ορισμένα συμπεράσματα.

1. Ένα μεγάλο κομμάτι του βασικού Τουρκικού ερευνητικού στόλου (2 γεωτρύπανα, 1 ερευνητικό και βοηθητικά) βρίσκεται στον Εύξεινο Πόντο και ασχολείται με την ανάπτυξη του πρόσφατα ανακαλυφθέντος κοιτάσματος.
2. Το ORUC REIS γνωστό για τις προκλητικές του ενέργειες στην περιοχή της Ελληνικής εν δυνάμει ΑΟΖ στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο, εκτελεί από μέχρι τις 21/9 ένα μακροχρόνιο σεισμικό πρόγραμμα στην περιοχή του κόλπου της Αττάλειας.
3. Μια νέα ομάδα γεωτεχνικών σκαφών έκανε τελευταία την εμφάνισή της στα Δυτικά Τουρκικά παράλια. Το TUBITAK MARMARA με μια παράξενη κινητικότητα κατά μήκος όλων των δυτικών παραλίων και μετά επιστροφή του στην Κων/πολη και εκ νέου κίνηση νότια στα παράλια με ελλιμενισμό σήμερα (14/9) στο λιμάνι του CESME δυτικά της Χίου, χωρίς προκλήσεις και παραβιάσεις των Ελληνικών χωρικών υδάτων.

Το VIRAZON II με παράξενη δραστηριότητα δυτικά της Μυτιλήνης και νότια των νήσων. Παράλληλα ενεργοποιήθηκαν τα BILIM II και K.PIRI REIS. Το μεν ένα ξεκίνησε στις και κατέληξε στον Εύξεινο στις αφού κατά την διάρκεια αυτού του ταξιδιού έκανε μερικές ερευνητικές στάσεις. Το K.PIRI REIS βρέθηκε δυτικά της Μυτιλήνης για να εκτελέσει γεωτεχνικό πρόγραμμα σε

περιοχή που όρισε η NAVTEX. Δεν πραγματοποίησε εκεί κάποια έρευνα κινήθηκε βόρεια και τις τελευταίες ημέρες βρίσκεται εντός του κόλπου του Μαρμαρά κινούμενο με σχετικά μεγάλες ταχύτητες που δεν δείχνουν συστηματική ερευνητική δραστηριότητα.

4. Μέσω αυτής της συνολικής δραστηριότητας διαπιστώνονται αφενός το μεγάλο μέγεθος των ερευνητικών σκαφών που έχει σήμερα αναπτύξει η Τουρκία (περίπου 26) και αφετέρου μια συστηματική επι καθημερινής βάσης εκπομπή NAVTEX για εν γένει θαλάσσιες δραστηριότητες από τους σταθμούς της Αττάλειας και της Σμύρνης οι οποίες μέχρι σήμερα υπερβαίνουν τον αριθμό 800 από την αρχή του χρόνου.
5. Έμμεσα αποδεικνύεται ότι πίσω από την φαινομενική ηρεμία, η Τουρκία κρατά σε υπερδιέγερση με τα πιο πάνω σκάφη και τις εκπεμπόμενες NAVTEX όλη την περιοχή στα δυτικά της πύραυλα και όχι μόνον και φαίνεται σαν να αναμένει υπομονετικά ένα λάθος από την Ελληνική πλευρά για να το εκμεταλλευτεί δημιουργώντας τετελεσμένα.
6. Η τουρκική ερευνητική δραστηριότητα φαίνεται ότι χρησιμοποιεί τον πιο πάνω στόλο για φαινομενικά ερευνητικές δραστηριότητες αλλά στην ουσία για πολιτικές. Το πιο πάνω επιβεβαιώνεται από τα μεγάλα διαστήματα αδράνειας που παραμένουν πολλά εξ αυτών των σκαφών, με αύξηση των δαπανών λειτουργίας των ενώ θα έπρεπε να απασχολούνται όλο το 24ωρο .

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Η σημερινή ερευνητική Τουρκική δραστηριότητα αν συνδυαστεί με τις συστηματικές και ύποπτες κινήσεις του μεγάλου αλιευτικού της στόλου και των συνεχιζόμενων αεροπορικών παραβιάσεων, προσδιορίζει το μέγεθος της απαιτούμενης επαυξημένης προσοχής που απαιτείται από την Ελλάδα.
2. Η συνεχής επαύξηση της αποτρεπτικής ισχύος, των διεθνών συμμαχιών και η σφυρηλάτηση της ενότητας του Λαού είναι οι πρώτες μας προτεραιότητες.
Πρέπει πάντοτε να έχουμε υπόψιν μας ότι ο Τουρκικός αναθεωρητισμός διακρίνεται από Στρατηγική, σοβαρότητα, υπομονή, επιμονή χωρίς τίποτα να αφήνεται στην τύχη του.
Καιροφυλακτεί και είναι σε μια διαρκή προσπάθεια εκμετάλλευσης οιοδήποτε λανθασμένης ενέργειας από μέρους μας, για να εφαρμόσει τα μεγαλεπήβολα σχέδιά του που δεν φαίνεται να αποτρέπονται με λόγια.

***Ο Λεόντιος Πορτοκαλάκης είναι Τοπογράφος Μηχ.
Μέλος του Δ.Σ του ΕΛΙΣΜΕ**